

ELLİ YIL SONRA BEDIÜZZAMAN VE NUR HAREKETİ

Bediüzzaman Said Nursî ve Risale-i Nur Külliyyatı'nın iman, düşünce ve fikir hayatımızdaki yeri gün geçtikçe artıyor. Vefatının 50. yıldönümünde Bediüzzaman ve Risale-i Nur Külliyyatı üzerine yapılan çalışmalar bir önceki yıla göre çok daha fazla artarak devam ediyor. Yazar, gazeteci, sanatçı ve ilim adamlarımıza vefatının 50. yıldönümünde Bediüzzaman Said Nursî'yi ve Risale-i Nur Külliyyatı hakkındaki düşüncelerini sorduk.

Bediüzzaman Said Nursî, yakın geçmişte yetişmiş ön önemli İslam âlimlerinden biri... Bitlis'in Hizan ilçesinin Nurs köyünde 1878'de doğan Bediüzzaman Said Nursî, 1960 yılında Şanlıurfa'da Hakk'ın rahmetine kavuştu.

Ancak, onun fikir ve düşünce hayatımızdaki yeri vefat etmesiyle son bulmadı, vefatından sonra fikirleri ve öğretileri evrensel bir hale gelerek bütün bir insanlığı etkiledi, etkilemeye devam ediyor. Daha yaşarken dünyanın dört bir tarafına gönderdiği Risale-i Nur Külliyyatı, bugün dünyanın birçok diline çevrildi, üzerinde çok sayıda akademik çalışma yapıldı; fikirleri ve düşünceleri dünya çapında düzenlenen sempozyumlarla fikir adamları tarafından konuşuldu, tartışıldı; konuşulmaya ve tartışılmaya devam ediyor.

Görünen o ki Bediüzzaman Said Nursî ve eseri Risale-i Nur Külliyyatı'nın iman, düşünce ve fikir hayatımızdaki yeri gün geçtikçe artacak. Vefatının 50. yıldönümünde gelinen nokta bunun çok açık ve bariz bir göstergesi. Bugün Bediüzzaman ve Risale-i Nur Külliyyatı üzerine yapılan çalışmalar bir önceki yıla göre çok daha fazla artarak devam ediyor.

Yazar, gazeteci, sanatçı ve ilim adamlarımıza vefatının 50. yıldönümünde Bediüzzaman Said Nursî'yi ve Risale-i Nur Külliyyatı hakkındaki düşüncelerini sorduk. Bu konuda yapılması gereken çok kapsamlı bir çalışmanın nüvesi olacağına inandığımız dosyamızda aydınlarımız bu konudaki düşüncelerini bizimle paylaştılar.

Görüşlerini bizimle paylaşan yazar, gazeteci, sanatçı ve ilim adamlarımıza şükranlarımızı ifade ediyoruz.

Prof. Dr. Hayreddin Karaman:

“Bediüzzaman, Kur'an-ı Kerim'i üstad edinmiş bir İslam büyüğüdür”

Bediüzzaman Said Nursî merhum, Türkiye'nin maruz kaldığı cebrî kültür ve medeniyet değiştirme hareketine karşı çıkmış, İslamî-yerli değerlerimizi savunmak, yaşatmak ve geliştirmek için bir ömür harcamış, pek çok insanın tahammül edemeyeceği sürgün, hapis, işkence, takip, mecburi iskân gibi hallere katlanmış,

yaşadığı hayata ve mücadeleye engel olabileceği ve belki başkalarına bu halleri yaşatma hakkı bulunmadığı düşüncesiyle evlenmemiş ve aile galesi ile meşgul olmamış, klasik medrese usulüyle okumuş ama bunu aşarak “Kur’an-ı Kerim’i üstad edinmiş” bir İslam büyüğü, mücahidi ve âlimidir.

Bediüzzaman’da üstün bir zekâ, yeterli ilim ve ilham vardır. Kur’an’a bu yetenekleriyle ve birikimiyle bakmış, onu asrın idrakine söyletmek için çalışmış ve dil problemine rağmen -bunu, kendisini takip edenlerin ihlaslı gayretleriyle ve gönül dilini öne çıkarmalarıyla aşmış- bu amacında başarılı olmuştur.

Ona ait olan Nur Risaleleri, takibat altında yaşadığı yıllarda yasaklandığı halde ihlaslı ve fedakâr öğrencilerinin elleriyle yazılmış, köylerde veya gizli mekânlarda teksir makineleriyle çoğaltılmış, ciltlenmiş, kontrol dışı yollardan veya genel yolların kontrol dışı saatlerinde uzak yakın ülke sathına gönderilerek yayılmış ve gizli olarak okunmuştur. Kitapların okunması ve tutulmasında bu -yukarıda ifade ettiğimiz- durum yanında insanımızın ve özellikle gençliğin açlığı, Hazret’in ihlası, hedefte hiçbir şahsî ve maddî menfaatin bulunmaması amil olmuştur.

Merhum yaşadığı dönemde **“tehlikenin imana yönelik olduğunu”** görmüş, İslam’ın diğer ahkâmına icmalen, iman ve ahlak konusuna ise tafsilen yer vermiş, imana karşı tezleri göz önüne alarak bunları çürütmüş, diğer deliller yanında, “eşsiz ve benzersiz bir sanat eseri olan evrenden onun yaratıcısına ulaşan” istidlal metodunu geniş ölçüde kullanmıştır.

Bediüzzaman beka âlemine göçtükten sonra onun yolunu izleyen, davetini devam ettirmek isteyen kimseler kitaplarının yazılması, basılması, basılma şekli, dilin aynen muhafazası, kimin/kimlerin hareketi temsil edeceği gibi bazı konularda ihtilafa düşmüş ve gruplara ayrılmış olsalar da hepsinin yapıp ettiklerini bir bütün halinde değerlendirirsek hareket başarı ile devam etmekte, ülkenin ve İslam dünyasının da ötesine aşarak yayılmaktadır.

*Hangi grup içinde olursa olsun, **Risale-i Nur hareketi Sünnî Müslümanlığı esas almış**, bunun özüne aykırı olan veya özü bozma ihtimali bulunan cereyan ve hareketlere iltifat etmemiş, mensupları şahsî ve ailevî hayatlarında Sünnî İslam’a bağlı kalmışlardır. Bu hareketin siyasî bir harekete dönüşmemesi de merhum Üstad’ın bu konudaki kesin duruşunun eseridir.*

Mehmet Altan:

“Said Nursî, entelektüel kesime anlatılamıyor”

Said Nursî, dinin siyasallaşmaktan kurtarılması ve doğru yaşanması için gösterdiği gayretlerle derin izler bıraktı. *Ancak, Said Nursî ve onun fikirleri entelektüel kesime anlatılamıyor.* Onun söylediklerinin, yorumlarının özel olarak etüt edilmesi gerekir, bunu yapan geniş bir kesim var. Ama belki bu çabayı, bu öğretiyi içinden gelmeyen, söylenenlere daha az vakıf birilerinin, ciddi bir çalışmayla ele alıp, kendi algılarını

popüler bir dille daha da geniş kesimlere aktararak tartışması da anlamlı olur. Böylelikle Said Nursî'nin çalışmaları bilenlerin değil bilmeyenlerin de gündemine girer. Konuya vakıf olmayan ama o dili bilen birinin aracılığıyla daha objektif ve daha yaygın bir resim ortaya çıkabilir.

Çünkü Said Nursî, Cumhuriyet tarafından ilk dışlanan insanlardan biri.

Hatırlayalım...

Son elli yıldır, ilk kez, Başbakan Erdoğan, partisinin son kongre konuşmasında “devletin” ve “resmî görüşün” görmezden geldiği; üstelik pek çoğuna da zulmettiği on üç ismi sayarak, “demokratikleşme açılımını” daha elle tutulur, daha inandırıcı, daha yığinsal bir hale getirmişti. O hakkı yenenler arasında ise en büyük alkış, Başbakan'ın “Türkiye'nin maneviyatı noksan kalır” dediği “Bitlisli Said Nursî” ismi zikredilince patladı. Başbakan Tayyip Erdoğan, Adnan Menderes'ten sonra “Said Nursî” adını resmen telaffuz eden ikinci başbakan. Bizim geçmişimizde, sağa sola, Kemalizm dışında her yana kapalı olan “laik rejimin” en büyük fobilerinden biri de Bediüzzaman lakabı ile anılan Said Nursî idi. Hâlbuki Said Nursî için ansiklopedi, “Nurculuk olarak bilinen İslamcı akımın kurucusu, düşünce ve siyaset adamı” diye yazıyor.

Medrese öğrenimini tamamladıktan sonra İslam bilimleri konusunda icazet almış... Medresetü'z-Zehra adını verdiği büyük bir okul projesini uygulayabilmek için yardım almak amacıyla 1907'de İstanbul'a gitmiş... Ama kuşku üzerine tutuklanmış. Serbest bırakıldıktan sonra İttihat Terakki liderleriyle görüşmek üzere Selanik'e gitmiş... Buradaki konuşmalarda II. Abdülhamit yönetimini eleştirerek meşrutiyeti övmüş... İstanbul'a döndükten sonra da bir süre İttihatçılarla ilişkisini sürdürmüştü. 1909 yılında İttihad-ı Muhammedi Cemiyeti'nin kurucuları arasında yer alıp, Cemiyet'in yayın organı Volkan'da ateşli yazılar yayınlamış... 31 Mart Olayı'nın tahrikçilerinden olduğu gerekçesiyle Divan-ı Harb-ı Örfi'de yargılanıp beraat etmiş. 1910'da Van'a, ertesi yıl da Şam'a gitmiş. V. Mehmed Reşat'ın Rumeli gezisine katılmak üzere İstanbul'a çağırılmış...

Teşkilat-ı Mahsusa'da görev almış. Birinci Dünya Savaşı sırasında Kafkas Cephesi'nde savaşa katılmış... Ve Ruslara esir düşerek Sibiryaya sürülmüş. Ama kaçmayı başararak 1918 yılında Avrupa üzerinden İstanbul'a dönmüş... Anadolu'da bir Kürt devleti girişimlerine karşı çıkmış. İngilizlerin İstanbul'u işgal etmeleri üzerine yazdığı bir risaleyle işgali kınamış. 1920'de Şeyhülislamlığın Kurtuluş Savaşı aleyhine verdiği fetvaya da karşı çıkmış. 1922'de Mustafa Kemal Atatürk tarafından Ankara'ya davet edilmiş, Meclis'te ulusal hareketi destekleyen bir konuşma yapmış.

Daha sonra Van'a gitmiş ve **1923 ile 1925** yılları arasında öğrencileriyle Ereğli Dağı'nda inzivaya çekilmiş. 1925'te Şeyh Sait Ayaklanması dolayısıyla İstanbul'a getirilmiş ve sürgüne gönderilmiş. Risaleleri nedeniyle birkaç kez mahkûm olmuş. 1950 seçimlerinde Demokrat Parti'yi desteklemiş... Karşılığında seçimleri kazanan Demokrat Parti'den destek görmüş. Ölümünden sonra Halilü'r-Rahman Camisi

mezarlığına... **27 Mayıs 1960** hareketinden sonra ise cesedi askerî birliklerce Isparta'ya götürülerek bilinmeyen bir yere gömülmüş.

Bunlar “tarafsız” ansiklopedilerde yazanlar... Nitekim, Ansiklopedi **Nurculuk**'u da “Said Nursî'nin kurduğu İslamcı dinsel siyasî akım” diye tanımlıyor. Ve ekliyor: **“Nurculuğun temel ilkeleri Said Nursî'nin Risale-i Nur adlı yapıtında belirlenmiştir. Buna göre çağdaş Müslüman'ın en önemli görevi modern bilim ve felsefeye karşı imanı korumak ve kurtarmaktır.”**

AK Parti Kongresi'nde en büyük alkışı neden Said Nursî aldı? Çektiği zulmün haddi hesabı olmayan inançlılardan biridir... **Düşünün ki, Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı sırasında Ankara'ya çağırdığı Said Nursî'yi 1960 yılında askerî darbe “mezarsız” bıraktı...**

Bu kısa anlatımı, Said Nursî'nin görüşlerinin yaygınlaşması, onun düşüncesi etrafında bir tartışmanın ortaya çıkması için normalleşmeyle birlikte daha derinleştirsek sosyal yaşamın içine daha fazla çekebiliriz. Ve böylece normalleşmeyle birlikte Said Nursî'nin düşünce ve algısına yönelik resim tam olarak ortaya çıkar. Said Nursî, AK Parti Kongresi'nde en çok alkış alan “maneviyatçı” kimliğiyle yaygınlaşır, Kemalizm'in yasaklı listesi biraz daha güçsüzleşir, çoğulcu demokrasi ise biraz daha güçlenir...

Abdurrahman Dilipak:

“Risale-i Nur, açık kodlu kaynak yönetimi ile çoklu bir media portalına taşınmalı”

Said Nursî, iman, ihlas ve uhuvvet konusundaki çabaları ile öne çıkan bir şahsiyet. Medresetü'z-Zehra projesi ise, Kur'an-ı Kerim'i, daha iyi anlamak için zamanın ilmine daha iyi vakıf olma, aynı şekilde zamanın ilmîni daha iyi anlamak için Kur'an-ı Kerim'in ruhuna vakıf olmanın zorunluluğuna işaret eder.

Değil mi ki, insanlar akılları kadar iman edecek ve akılları kadar amel işleyecekler. Bu anlamda insan akıllı, vahiyle ilim arasında gidip gelecektir. Zaten ilim, bir bakıma Allah'ın fitrata ilişkin, eşyaya gizlenmiş vahyin ortaya çıkartılması, sünnetullahın keşfi mesabesinde bir çabayı ifade eder.

Bu sürecin sonunda , “İstikbal inkılabatı içinde en gür seda, İslam'ın sadası olacaktır.”

Sanırım bugün en ekonomik ve etkili iletişim yolu internet ortamıdır. Risale-i Nur'un adına POI MEDİA diyeceğimiz bir platformda, interaktif bir biçimde, zaman, mekân, tema, bireye duyarlı bir şekilde GIS (Coğrafi Bilgi Sistemi) formatında GEO CODE edilmesi gerekir. Açık kodlu kaynak yönetimi ile çoklu bir media portalı elde edilebilir. Asimetrik bir sorgulama ile Said Nursî'nin kişiliği ve eserleri ile ilgili yeni, dinamik bir sorgulama platformu

oluşturulabilir. Artı otomatik tercüme ve sesli okuma programları ile bu site daha ilgi çekici olacaktır.

Said Nursî Hazretleri'nin eserinin orijinalini Osmanlıca, Latince, sadeleştirilmiş ya da farklı dillere tercüme edilmiş bir şekilde bir internet portalında derlemek ve bu eserler ve Risale-i Nur talebeleri ile ilgili yaşanmış olaylara ilişkin hatıraların bu portal üzerinde dillendirilmesi mümkündür.

Ve yine basında Risale-i Nur ve talebelerine ilişkin çıkan haberler, bu konudaki anılarda sesli, görüntülü ve yazılı bir şekilde bu platformda yer bulabilir.

Yeni bir dünyaya doğduk. Vefatının 50. yıldönümünde Bediüzzaman Said Nursî ve Nur Hareketi'ni anarken zamana tanıklık etmek, asrın idrakine bu bilgileri söyletmek gerek. Dünya yeni bir durumla karşı karşıya. Ve bizler tarihin yaşayan tanıklarımız. *"Eski hal muhal, ya yeni hal ya izmihlal"*

Prof. Dr. Ümit Meriç:

"Said Nursî, tasarrufu devam eden velilerden biri"

"O konuştukça, laikliğin kartondan setleri yıkıldı birer birer. Nurculuk, bir tepkidir. Kısır ve yapma bir üniversiteye karşı medresenin, küfre karşı imanın, Batı'ya karşı Doğu'nun isyanı. Said Nursî, bir kavga adamı. Yalçın bir irade, taviz vermeyen bir mizaç, tefekkürden çok iman' diyordu Cemil Meriç. (Bu Ülke, 33. Baskı, sayfa 248)

Haddim olmayarak Hazret'in tasarrufu devam eden velilerden biri olduğu kanaatindeyim. Başörtüsü davasının Türkiye'nin başını ağrıttığı demlerdeydi. Basın dünyamızın en zeki ve sevimli hatun kişilerinden olan Nuriye Akman'ın Üsküdar'daki evindeydik. Bir başka kıymetli arkadaşım Nurcan Özkaplan'la Nuriye Hanım Allah'ın kulu olmak hasebiyle Müslüman kadının başında taşımakta olduğu nurdan halenin nasıl olup da böylesine alev alan bir konu olduğunu tartışıyorlardı. Ben başörtülüydüm ve teneşire kadar da başörtülü kalmaya kararlıydım. Tartışmaya girmiyordum, neyi tartışacaktım ki! Sadece izliyordum. Birden sıkıldığımı hissettim. Batıl üzerinde bu kadar konuşmaya gerek var mıydı Allah'ın emri açık değil miydi? Bin yıllardan beri anneanne ve babaannelerimiz Allah'ın bu emrini bu topraklarda hiç tartışmışlar mıydı?

Birden gözüm sehpanın üzerindeki Risale-i Nurlara kaydı. Kırmızı renkli iki kocaman cilt. Elimi uzattım, üstte duran cildi aldım ve uzayıp giden konuşmanın başka bir

mecraya akması ümidiyle rastgele bir sayfa açtım. Sağ sayfanın ortasında yeni bir bölüm başlıyordu. Baktım ama gözlerime inanamadım. Bölümün başlığı Tesettür Risalesi idi. “Tesettür, kadınlar için fitrîdir ve fitratları iktiza ediyor. Çünkü kadınlar hilkaten zayıf ve nazik olduklarından, kendilerini ve hayatından ziyade sevdiği yavrularını himaye edecek bir erkeğin himaye ve yardımına muhtaç bulunduğundan, kendini sevdirmek ve nefret ettirmemek ve istiskale maruz kalmamak için fitrî bir meyli var...”

İsminde ve cisminde nur olan iki arkadaşımın, Nurcan ile Nuriye Hanımların tartışmalarına ya da hakikati arayışlarına Said Nursî Hazretleri’nden gelen nur son noktayı koymuştu. Hazretin manevî tasarrufu ve fikrî istimdadı beni derinden sarstı. Ondan sonraki konuşmalarında Hazret ibaresini kullanmadan Said Nursî Hazretlerinin mübarek ismini ağzıma almadım. Allah indinde malûm olan kabirlerine kıyamete kadar her dem nur insin inşaallah.

Prof. Dr. İskender Pala

“Bediüzzaman bu ülkeye, insanların manevî dünyalarına hitap edebilecek eserler kazandırdı”

Belirli zamanların ve çağların bir takım sahipkırıanları olur. Bunlar o toplumu daha güzel, daha insanîyet kavramı içerisinde yapılandırmak üzere çalışma yaparlar. Bu çalışmalar bazen acı verir, bazen sıkıntı getirir. Ama o insanların üzerine düşen görev, onlara terettüp eden görev, bir sıkıntıdan ziyade nimet gibidir. Onlar bunu nimet bilirler.

Bediüzzaman’da bir dönemde böyle yaşamış. Yaşadıklarından dolayı topluma gerek hüznü, gerek derin izler bırakmış ve o izler doğrultusunda da toplumun içerisindeki bazı insanlar, ondan ilham almaya devam ediyorlar. Bu bakımdan bir kanaat önderi olmak, bir yol gösterici olmak bakımından yaptıkları elbette ki herkes tarafından takdirle karşılanmaktadır.

Bediüzzaman bu ülkeye insanların manevî dünyalarına hitap edebilecek eserler kazandırdı. Bu eserler dolayısıyla insanların kendilerini tanımaları daha kolay hale geldi.

Prof. Dr. Niyazi Öktem

“Said Nursî, akılla imanı sentezleyen bir düşünürdür”

Ben Said Nursî’yi İslam Nahta hareketi içerisinde görüyorum. O, İslam kurallarını, muamelata ilişkin, ukubata ilişkin kurallarını değişen zaman şartlarına göre yorumla tabii tutulması esasını benimseyen bir mütefekkidir. Yani lafzî yorumlar tabii ki geçerlidir ama işte tıpkı Mehmet Akif’in de dediği gibi -ki o da aynı hareketin içindedir bence- asrın idrakiyle anlamak lazımdır muamelata ve ukubata ilişkin konuları...

Said Nursî, 20. yüzyılda İslam dünyasında akılla imanı sentezleyen -ki İmam-ı Rabbanî geleneğidir bu- bunu gerçekleştiren bir düşünürdür. Bu önemlidir. Yani iman ediniz önce ama aklınızı kullanarak da Allah'ın hakikatlerine gideceksinizdir. Dolayısıyla akli ihmal etmeyen bir olay bu.

Bediüzzaman, tefekkür okullarına kapı açmıştır. Tefekkür ve icraat... Bediüzzaman'ın metodu başka dinlerle, başka mezheplerle diyaloga dayalı... Batı'ya bakışı da Alevilere bakışı da diyaloga dayalıdır. Bir Batı var, bir Avrupa var, başka dünyalar var. Biz buna yabancı kalamayız. Bediüzzaman aynı zamanda dinler arası diyaloga da kapı açan kişidir. Rum Patrik Athenagoras görüşmesi ve Papa'ya mektup yazmasını bu sadetten olarak değerlendirebiliriz. Bu açıdan 20. yüzyıl İslam tefekkürü içerisinde önemli bir açılım kapısıdır bu. Batı düşüncesini, Nur tefekkürüyle, Bediüzzaman düşüncesiyle sentezleyip yorumlamak şeklinde bir açılım yapmak faydalı olacaktır.

Bediüzzaman'ın Kurtuluş Savaşı'nı desteklediği aydın kitle tarafından bilinmiyor. Said Nursî'nin Atatürk tarafından davet edildiği, Meclis'te konuşma yaptığı daha sonra niye ayrıldığı bu kesim tarafından bilinmiyor. Bunun nedenlerini sadece bu yolda giden insanlar biliyor ama bunu geniş kitlelere aktarmak lazım. Bediüzzaman, yaygın bir şekilde Cumhuriyet düşmanı olarak gösterilmeye çalışılıyor ama öyle değil. Bunları anlatmak lazım...

Erkan Mutlu

“Milyonların imanları Nurlar vasıtasıyla kurtuluyor”

Hatırlıyorum; yıllar önceydi... Bugünkü imkânların olmadığı hatta pek çok imkânsızlıkların olduğu günlerde Cihangir dershanesinin orta halli odasında sıkıştıktık oturmuş ders dinlerdik. Ruhumuz neşe dolar, zevke dalardık. Bazen de Sungur Ağabey derse katılır, bambaşka âlemlere yolculuk yapardık.

O dönemlerde Rusya "süper güç"tü! Dağılması mümkün gibi görünmüyordu. Dalalet rüzgârları ülkemizi de sarmıştı. Oysa biz "**Rus da dinsiz kalmaz, dönüp Hıristiyan da olamaz, olsa olsa İslam ile tanışacaktır**" cümlesini okuyorduk. İnanılır gibi değildi ama inanıyorduk.

Bugün Rusya dağıldı. Asya ve dünyada iman tohumları filizleniyor. Milyonların imanları, yani ebedî hayatları Nurlar vasıtasıyla kurtuluyor inşaallah... O günleri hatırlayınca, yaşanılanların Risale-i Nur'un kerameti olduğu apaçık ortada. Sıra dışı bu hale şaşırılmamak gerekiyor. Çünkü Bediüzzaman Hazretleri'nin müellifi olduğu Risale-i Nur Külliyyatı, Mucizü'l-Beyan olan Kur'an-ı Kerim'in, bu zamanın fehmine bir dersidir. Ne kadar müşkül varsa halledilir.

Hız. Üstad'ın beş-on talebesiyle zor şartlar altında başlattığı iman hareketi, bugün aklın alamayacağı boyutlara ulaşmıştır. Onlarca dile çevrilen külliyyat, bütün dünya coğrafyasına yayılmış; nice seçkin üniversitelerde ders olarak okutulur hale

gelmiştir. Her yıl ülkemizde ve dünyada yapılan sempozyumlarda bilim insanları, asrımızın hastalıklarına çare olarak Risale-i Nur'u göstermektedirler. Bununla da kalmayıp ilmî deliller getirmektedirler. Aslında bütün dünyanın gözleri önünde "malum", tasdik ve ilan edilmektedir. Çünkü Risale-i Nur'un önemli metotlarından biri de şüpheye mahal bırakmayacak şekilde meseleleri ispat etmesidir. Her geçen gün Hakk'a ve hakikate susamış binlerce insan Nurlarla tanışıyor; kalplerinde ve akıllarında her ne sorular varsa tam cevap olarak mutmain oluyorlar.

*Üstadım Hakk'a yürüyeli elli yıl olmuş
Risale-i Nur hizmeti milyonlarla coşmuş
Sen kışta geldin, şimdi bahar çiçekleri açmış
İman nuru Sözler'de okudukça parlarmış*

Sonuç olarak; göz açıp kapayıncaya kadar geçen ömrümüzde risalelere ne kadar muhtaç olduğumuzu söylemeye gerek yok sanırım. Geriye iki şey kalıyor; **"okumak ve yaşamak..."**

*Nice 50'lere, 100'lere... İman dolu yıllara...
Yaşa Üstadım yaşa! Ne mutlu senle buluşana!*

Prof. Dr. Servet Armağan:

"Said Nursî, Türk dilinin vasıflarının korunmasına yardımcı olmuştur"

Said Nursî, yazdıklarını inanarak yazmış ve neşretmiştir. Nursî, bir ilim adamında bulunması gerekli ideal vasıflara sahiptir ve bu vasıfları hayatında ölünceye kadar yaşamıştır, uygulamıştır. Şöyle ki: Hadis-i şeriflerde ilim ve ilim adamı ile ilgili emir ve tavsiyeler bulunmaktadır. Mesela, ilim adamı maddî menfaat peşinde koşmaz, gerçekleri söylemekten korkmaz, gerçekleri saklamaz, vakar sahibi olur, ilmin izzetini korur... Nursî bu emir ve tavsiyeleri hayatında eksiksiz uygulamıştır.

Nursî'ye göre, toplumda müessir olabilmek için, ayet ve hadislerin tavsiyelerini yaşamaları gerekir. Ehl-i dalalet, ehl-i ilmi korku ve maddî menfaat ile gemplendiriyor. İstikbalde herhalde ilim hâkim olacaktır.

Nursî bir ilim adamı olarak, öğrendiklerini öğretmiştir. Hayatı boyunca kitap ve makale yazmış, lahika göndermiş, nutuk vermiş, idarî makamlara dilekçeler sunmuş ve mahkemelerde müdafaalarda bulunmuştur. Bütün bunları da hemen eksiksiz yayınlamıştır. Yayın hayatı bakımından Nursî, 20 ve 21. asrın ilim adamlarına yol göstermiştir, örnek olmuştur. Hapishanelerde ve tecrid-i mutlakta dahi ilmi eserler

yazmış, bunları yayınlamıştır.

Nursî'nin eski ilim adamlarına karşı tazimkâr ifadeler kullanması da onun ilme ve ilim adamına verdiği ehemmiyetin bir işaretidir. Böylece ulema-i su olmamış ve hadislerin tehdit ve tenfir ettiği durumlara düşmemiştir. Mesela ilim adamlarının dünyayı ahirete tercih etmemeleri yolundaki ayet ve hadislerde yer alan emir ve tavsiyelere harfiyen uymuştur.

Diyebilirim ki, Nursî'nin yazdıkları kadar halkın ve aydınların dilinde ve kaleminde slogan haline gelmiş, cümleleri birer vecize halinde ezberlenmiş ve tekrarlanmış bir başka bir ilim adamı yoktur.

Nursî, zalimlerin zulmünden korkmadan, çekinmeden doğruları söylemiş ve yazmış bir ilim adamıdır. Bu vasfı sebebiyle ayet ve hadislerdeki tavsiyelere uymuştur.

Nursî, ilmî çalışmalarında genellikle Türkçe'yi kullanmıştır. Nursî, bizler gibi Türk okullarında düzenli bir öğrenim görmemiş olmasına rağmen, güzel ve anlaşılır bir Türkçe kullanmıştır. Nursî'nin kullandığı Türkçe, Türk dilinin sadmeler geçirdiği memleketimizde, dolaylı olarak Türk dilinin güzel vasıflarının muhafazasına yardımcı olmuştur. Onun kullandığı Türkçe, mevzuun mahiyetine ve vasfına uygun bir Türkçe'dir. Yani "Belagat" kavramının tarifine uygun bir dil kullanmıştır.

Nursî'nin eserleri, bütün engellemelere ve imkânsızlıklara rağmen, 40 civarında dünya diline tercüme edilmiş ve neşredilmiştir. Nursî, insanların en çok muhtaç olduğu mevzuları kemal-i vuzuhla izah ettiğinden, insanlara faydalı olmuştur. Risale-i Nur Külliyyatı'nın işlediği mevzuların tahlili, değerlendirmesi dikkatle yapılırsa bu gerçek ortaya çıkar. Nursî'nin eserleri, onun ölümünden sonra bıraktığı en önemli mirasıdır. Bu miras ona, hadislerde belirtilen sevabı kazandırmaya devam edecektir. Çünkü yazılmalarından bu yana, her geçen gün artan bir istek ve güvenle bu eserler okunmakta, elden ele dolaşmakta, dillerde konuşulmakta ve anlaşılmaya çalışılmaktadır.

Onun bu vasıfları, kudsî cihadı yanında, insanlığa evrensel birer mesajdır.

Ünal Tanık

"Bediüzzaman, yüz yıl öncesinden günümüze mesajlar göndermiş"

Bediüzzaman'a baktığımız zaman veya eserlerini okuduğumuzda gördüğümüz bir şey var. Bediüzzaman'ın bu döneme yönelik o kadar net işaretleri, o kadar net mesajları var ki... Münazarat'ı okuduğunuzda, Muhakemat'a baktığınızda, Hutbe-i Şamiye'ye baktığınızda bugünkü demokratikleşme veya açılım konusunda nasıl adımlar atılması gerektiğini net bir şekilde görüyoruz.

Bugün hükümetin bu demokratikleşme ve açılımlarda mesafe alamamasının sebeplerinden bir tanesi olarak Bediüzzaman'ın mesajlarından yeterince istifade

edilmemesini görüyorum. Eğer Bediüzzaman'ın bahsettiğim eserleri okunmuş olsaydı, orda ortaya konulan düsturlar, prensipler gözden geçirilmiş olsaydı bu açılım sürecinin daha kolay mesafe alınacağına inanıyorum/biliyorum.

Bediüzzaman'ın "Ben yüz yıl sonra gelecek olanlara sesleniyorum" dediği şeye baktığınızda gerçekten de tam yüz yıl sonrasına seslendiğini görürsünüz. Yani Bediüzzaman'ın 1908, 1909'da seslendiği kişilerin aslında 2009, 2010 yılının, yani günümüzün insanları olduğunu görürsünüz.

Latif Erdoğan

"Bediüzzaman'ın ömrü, Risale-i Nur'un ömrüdür"

Ne uğruna yaşanmışsa hayat ondan ibarettir. Bediüzzaman Hazretleri için de bu böyledir. Bu perspektiften bakıldığında Bediüzzaman'ın hayatı, Rabb'iyile arasında sır olan manevî aşkınlıklar dışında, kayda alınmış keyfiyetiyle Risale-i Nur'dur. Yani ona bir ömür biçilecek, ona bir hayat tayin edilecekse bu, Risale-i Nurun ömrü olmalıdır. Beşerî yanıyla vefat etmiş olması, söz konusu hakikati değiştirmez. Bu açıdan da Bediüzzaman, Nur Risaleleriyle ve hizmetiyle hâlâ yaşamaktadır ve inşaallah kıyamete kadar da yaşayacaktır.

Elbette onu, sadece bir milletin iftihar anlayışına sığdıramayız. Nitekim günümüzde bütün dünya milletleri kendi lisanlarıyla onun eserlerini okuma seferberliğine girmiş ve ona olan medyuniyet tüm dünyada konuşulur olmuştur. Gecikmeli de olsa Bediüzzaman'ın kadr ü kıymeti bilinmeye, anlaşılmaya ve takdir edilmeye başlanmıştır. Bu sürecin yaşanılır kılınmasında, Bediüzzaman'ı, davasını ve eserlerini tanıtmak amacıyla gerçekleştirilen uluslararası sempozyumların payı büyüktür ve bu gerçek de tarihe böylece not edilmelidir.

Bediüzzaman, kendisinden sonraki dönemlerin bütününde ve bir bütün olarak yaşayacak tek isimdir. İman-hayat-şariat ekseninde gelişeceği bildirilen çalışmaların hepsi, sadece ondan ilham almakla kalmayacak, onu ve eserlerini kendilerine bir rehber ve bir nizam kabul edecek ve varmak istedikleri medeniyet hedefine de ancak bu surette varacaklardır. Çünkü o, Peygamberimizin küllî, umumî ve hakikî son vârisidir. Yani, Mehdi-yi Azam'dır, mehdilik makamının son sahibidir. Yani, vazifesi cüzî, hususi; makamı, hali zıllı değildir.

Kendi şahsiyetini Risalelerde ifna ile etini, kemiğini, maddî yanını adeta mücerret nura, müheykel ruha ifrağ etmiş bulunan bu bahtiyar kulu, fani ve fenaya ait kıstaslarla tartıp değerlendirmek yerine, onun uğruna yaşadığı hayatı, gaye ve hedef merkezli yorumlarla geleceğe taşımak en doğru, en isabetli, en verimli uğraşlar olsa gerektir.

Bu tür uğraşlardır ki, kâinatı, Kur'an'ı, Peygamberimizi ve vicdanı birer küllî burhan mahiyetinde okumamızı temin edecek ve bizleri hem birey hem de toplum olarak Mutlak Sevgili'yle ebedî vuslata erdirecektir. Gerçekleşmesi istenilen ulvî maksat da

zaten bu mutlu final değil midir?

Bediüzzaman, bu mutlu sonuca ulaştıracak en kısa, en geniş yolu keşfetmiş insandır. Hem kelimî anlatımlar hem de tasavvufî tecrübeler onun eserlerinde gayet ahenkli ve gayet istikametli dengeyle mükemmel ve harika denecek çapta bir senteze ulaşmıştır. Bu sebeple de onun mirasına hem ehl-i ilim hem de ehl-i tasavvuf birlikte sahip çıkmak zorundadır. Nur Risaleleri, diğer tali nurlu yolların da bulunduğu müşterek bir “cadde-i kübra” hüviyetiyle hizmet görmelidir.

Risale-i Nur’un kendisinden beklenen terbiyevî işlevi görebilmesi onun anlayarak, sürekli ve Külliyat bütünlüğü içinde okunması şartına bağlıdır. Ve bir de ondan tam istifade, ancak farzları yerine getiren, kebiireleri terk eden ve Sünnet-i Seniyyeye uymayı ilke edinen talihlilerin kârıdır. Rabb’imiz cümlemizi o talihlilerden eylesin, amin!

Mehmet Niyazi:

“Herkes yalnızlaşırken o büyüdü”

Dinî ve tabiî ilimlerde âlim olan insanlar büyüdükçe etrafındaki insanlardan onları anlayabilenler azalır ve bu büyük insanlar gittikçe yalnızlaşırlar. Said Nursî de ise buna ters bir olay görüyorum. Büyüdükçe yalnızlaşacağı yerde geniş kalabalıklarla bütünleşmiş. Bu bence üzerinde durulması gereken çok önemli bir noktadır. Ama hiç kimsenin bu noktaya bugüne kadar değindiğine şahit olmadım.

Bence dinî ilimlerde bilgi ikinci planda kalır. Mühim olan fazıl olmaktır, dinin özelliklerini hayatına katmak ve bunlarla topluma örnek olmaktır. Ben Said Nursî’nin ilmini değerlendiremem ama ortaya koymuş olduğu örnek hayatı görebiliyorum. Said Nursî, son dönemlerde, belki çok zamandan beri yeryüzünün şahit olmadığı bir inanç tavrı sergilenmiştir. Bunun dünyada yaşayanlara örnek olması lazım gelen bir tavır olduğuna inanıyorum. İnanan bir insan nelere katlanır, hangi imkânsızlıklarda neleri gün ışığına çıkarabilir, bunun en büyük örneğini göstermiştir. Eserlerindeki o imanî konulardaki mantığındaki derinlik ve çarpıcılık, insanın idrakinin sükût ettiği yerde ona bir şimşek çakması... Bunlar olağanüstü bilgi hazinesinin bize yansıyan pırıltılarıdır.

İslam medeniyeti çeşitli sebeplerden dolayı, kültürünü yenileyememiş, buldukları coğrafyada o günün şartlarına göre uygun madenler -demir ve kömür gibi- çıkmamıştır. Bunlar İslam medeniyetini yenik düşürmüştür. Bu durum evlatlarımızın bizden kopmasına zemin hazırlanmıştır. Evlatlarımız Avrupa’ya benzemek, Batılı fikirleri savunmak için bizden kopmuşlardır. İman abidesi Mehmet Akif bile “Ağzım kurusun, yok musun ey adl-i İlahi” demek zorunda kalmıştır. Bediüzzaman ise bu hesapları yapmamış, “Ben hesap adamı değilim, iman adamıyım” tarzında bir hayat sürdürmüştür. Yazdığı kitaplar, onu seven talebeleri tarafından çoğaltılmış. Yirminci yüzyılın materyalist toplumunda materyalizmin ötesinde de bir dünya olduğuna inanan, dağda bayırda yaşayan insanlardan da olsa bile bir zümre oluşmuş. Bu

zümrenin inandığı hakikat, ebedî ve ezeliî doğruları ifade ettiği için yavaş yavaş üniversiteye doğru tırmanmaya başlamış. Bir süre sonra da tüm dünyaya mal olmuştur.

Dünyaya fikir bakımından örnek olan Avrupa'da bugün en büyük hastalık ne kanserdir ne de koleradır. Avrupa'da en büyük hastalık 40 yaşını geçmiş insanların yalnızlığıdır. Gelecek yüzyılda İslam'ın insanları yalnızlıktan kurtaran fikirlerinin, Kur'anî hakikatlerin, yani Said Nursî'nin savunduğu fikirlerin insanlığın başat fikirleri olarak insanlığı kurtaracağına inanıyorum.

Prof. Dr. Cihan Okuyucu

“Bediüzzaman'a İslam'ın neo-klasiği demek sanırım yanlış olmaz”

Bediüzzaman hakkında fikir iradına kâfi malumatım olduğunu sanmıyorum. Yine de tanıdığım kadarıyla ve ihtiyat kaydıyla şunları söyleyebilirim:

Bediüzzaman her orijinal şahsiyet gibi yeni bir terkiptir. Onun şahsında mündemiç olan bu yeni terkip bilahare sevenleri ve takipçilerinde sosyal bir mahiyet kazanmıştır. Bu terkipte klasik olanla yeni olan uyumlu bir imtizaçla bir araya gelmiştir. Bu yüzden ona İslam'ın neo-klasiği demek sanırım yanlış olmaz.

XIX. yüzyıl birçok alanda olduğu gibi dinî anlayış bakımından da yeni arayışlar çağıdır. Ancak bu arayışlarda gelenekten beslenerek yeni ve küllî bir yorum yapmak ve buna toplumsal bir hareket niteliği kazandırmak sanırım Bediüzzaman'dan başka kimseye nasip olmamıştır. Eski anlayışa bağlı ulema günün ihtiyaçlarına cevap verememiş, bazı yeni arayış sahipleri de dinin esaslarına bağlılık konusunda savrulmalar yaşamışlardır.

Bediüzzaman'ın din kavrayışı esasa sıkı sıkıya bağlı kalmakla birlikte çağın anlayışına ve ihtiyaçlarına uygun ve halka indirgenmiş bir kavrayıştır. Bu yüzden rasyoneldir, fikhî problemlerden çok inanç esaslarını ele alır ve bu yüzden yüzü halka dönüktür. Bu popüler özelliği şüphesiz külliyyatın fikrî ve felsefî değerine halel getirmez. Bu itibarla önceleri daha çok halkın ilgi duyduğu bu eserler günümüzde aydınlar arasında büyük bir teveccühe mazhar olmaktadır.

Kısacası Bediüzzaman çağı ve çağın gerçeklerini okumuş, okuduğu bu gerçekleri dinin hakikatlerinin adesesinden seyretmiş ve eserleri vasıtasıyla seyrettirmesini bilmiş büyük bir fikir ve aksiyon insanıdır.

İnanç alanında farklı savrulmaların yaşandığı, hem içeride hem de dışarıda toplum ve devlet ilişkilerinde dinin rolünün tartışıldığı günümüzde Risale-i Nur hareketi sessiz sedasız büyüyerek ve çoğalarak gündemin birinci maddesi olmakta ve yaşanabilir İslam'ın, diğer bir deyişle İslam'ın güler yüzünün en belirgin adresi haline dönüşmektedir.